

Iz Italije poročajo o velikih izgredih

Iz Francije so baje na potu nemške divizije v severno Italijo; italijansko vojaštvo zdaj z orožjem čuva nad nemškimi četami, da jih ljudje ne napadejo; mirovni odposlanci so baje že na potu v London in Washington.

London, 28. julija. — Radio iz Alžira je danes poročal, da so italijanske čete zasedle kolodvorce v Milanu, kjer s topovi in strojnimi puškami držijo narod v šahu, da ne demonstrira proti nemškemu vojaštvu.

Radio iz Švice pa poroča, da so se vršili v Milanu veliki izgredi in da je moralo posredovati vojaštvo. Vse banke v mestu so zaprte in vojaštvo ima dosti dela, da razganja ljudi, ki demonstrirajo po ulicah za takojšen mir.

Švicarski radio trdi, da so izbruhnili izgredi v ducat italijanskih mest in da je položaj že podoben revoluciji.

Rimski radio je danes poročal, da je nova italijanska vlada maršala Badoglija ukazala razpustitev 21 let stare fašistične stranke.

Na meje prihajajo poročila o krvavih izgredih in demonstracijah skoro po vseh italijanskih mestih. Povsod odmevajo streli in kri teče v potokih.

Med demonstranti je narod, ki se je naveličal vojne in komunisti, ki so se morali dolgo časa zatajevati. Na drugi strani so pa fašisti, ki bi se še radi vzdržali na površju.

Mase naroda so se vile po ulicah Milana kljub obsednem stanju, ki je razglašeno nad Italijo in vpile: Svoboda! Mi hočemo mir!

Položaj je skrajno resen. Delavci so pustili delo v tovarnah. O krvavih izgredih poročajo iz Neapla, Bari, Taranto, Trsta, Benetk in Turina, kjer so ljudje praznovali padeč fašizma.

Časopisje v Turinu tolaži narod čes, da se miru ne more skleniti v dveh dneh. Največji izgredi so pa v Milanu, ki je rojstno mesto fašja. Fašisti so okupirali neko poslopje in streljali skozi okna. Prišlo je vojaštvo, ki je poslopje obkolilo.

Novi vladni kabinet se je sestel k prvi seji v tork v Kvirinalu. Kabinet je odglasoval, da se vzpričo novih političnih dogodkov razpusti fašistična stranka.

Glede položaja prihajajo najrazličnejše vesti. Nekatere trdijo, da je nova italijanska vlada že poslala zastopnike v London in Washington, da se začne dogovori glede premirja. Druge vesti to zanikujejo. Iz Carigrada se poroča, da sta se v naglici sestala turški in italijanski zunanji ministri in da bo Turčija posredovala pri zaveznikih za premirje z Italijo.

Kava ni od danes naprej več racionirana

Washington. — Predsednik Roosevelt je v nocojšnjem govoru na radio naznanil, da se je dovoz po morju toliko izboljšal, da zdaj ni več nevarnosti, da bi primanjkovalo kave in da bo vzeta iz liste racioniranih živil. Kmalu bo dobil narod tudi večjo količino sladkorja.

Takoj zatem je pa urad za kontrolo cen naznanil, da je kava vzeta iz racioniranja in da stopi ta odredba v veljavo danes, v četrtek.

Urad za kontrolo cen tudi naznanja, da bo dobilo civilno prebivalstvo kmalu več mesa, ker ga armada ne bo več toliko kupovala in ker prihaja vedno več goveje živine na trg.

Ameriški bombniki so razbili nemško tovarno za gradnjo letal

London, 28. jul. — Ameriške zračne trdnjave so poletele danes globoko v Nemčijo in bombardirale tovarno za letala v Kasselu, 200 milj v notranjosti Nemčije. Nemška bojna letala so se dvignila, da preiščejo ameriške avijaticarje. Nemci so v boju z Amerikanci izgubili 69 letal. 23 ameriških bombnikov se ni vrnilo z napada.

Druga skupina ameriških bombnikov je pa bombardirala nemške naprave po Belgiji in severni Franciji.

Japonski in nemški diplomati v razgovorih

New York. — Radio iz Tokia javlja, da je bil nemški ambasador Stahmer v avdijenci pri japonskem zunanjem ministru. Nemški diplomat je bil od nedelje že drugi pri japonskem ministru. Japoncem je bilo povedano, da obstojajo še vedno tesni odnosi z Nemčijo in Italijo.

Nov grob

Po dolgi bolezni je umrla večera jutraj ob osmih na svojem domu Marija Volčanšek, rojena Sket, stara 77 let. Doma je bila iz vasi Rogaska Slatina na Spod. Štajerskem, odkoder je prišla sem pred 43 leti. Bila je članica društva Sv. Reš. Telesa in 3. reda sv. Frančiška. Tukaj zapušča tri žalujoče sinove: Ladislava, Edvarda in Jakoba, tri hčere: Pauline Perhavec, Louise Fervolika in Alice Van Cott, dva pravnuka in 21 vnukov. V stvarnem kraju pa zapušča tri sestre in dva brata. Pogreb bo v soboto ob 8:30 iz hiše žalosti, 3564 E. 82. St. v cerkev sv. Lovrenca ob devetih pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis Fervolia. Najdobra mamica počiva mirno v ameriški zemlji, preostalih pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Molitev za pokojno

Članice dr. Sv. Reš. Telesa fare sv. Lovrenca se bodo zbirale ta teden vsak večer ob sedmih v cerkvi, kjer bodo molile za pokojno sestro Mary Volčanšek.

Iz bolnišnice

Mrs. Frances Kosten iz 20667 Miller Ave. se je povrnila iz bolnišnice in prijateljice jo zdaj lahko obiščejo na njenem domu.

Kupujte vojne znamke!

Duče, kje si?

Pravijo in trdijo, da Dolfe Hitler poizveduje na vse strani, da bi zvedel, kje da se nahaja zdaj Mussolini, odkar so mu v Rimu odpovedali korito. Da se Hitler toliko zanima za Mussolinijevo sedanje bivališče je vzrok to, ker bi ga rad vprašal, če je tam tudi zanj, za Hitlerja, kaj prostora. Aha, najbrže bo na mejah v nevarne države kmalu tak drenj, da ne bo kam pljuniti.

Ameriške čete so zasedle Cefalu in 5 drugih mest v Siciliji

Afrika, 28. jul. — Ameriške čete, ki prodirajo vzhodno po Siciliji, so zasedle pristanišče Cefalu, 90 milj zapadno od Mesine. Amerikanci prodirajo zdaj proti močnemu utrjenemu pristanišču San Stefano, katerega branijo Nemci.

Amerikanci prodirajo na široki fronti ob obrežju in dalje po notranjosti otoka. Zasedli so tudi Alimena, 25 milj južno od Cefalu in štiri druga mesta.

V sredini Sicilije prodirajo kanadske čete, ki poročajo o uspehih. Osmo angleška armada je še vedno pred Catanijo, kjer je že trinajst dni.

Neuradno se sodi, da je v zavetnih rokah 110.000 vojnih ujetnikov, dočim so bile zadnje uradne številke 70.000 ujetnikov.

Banka bo odprta ves dan

Vsak petek bo slovenska banka odprta ob 9:30 do 8 zvečer za vse posle, ki spadajo v bančno področje.

O pokojnem Svetini

Poroča se nam, da je bil pokojni Vincenc Svetina doma iz vasi Kačiče, fara Rodik na Primorskem; to je blizu Trsta.

Rusi stalno napredujejo pri Orlu in drugod

London, 29. jul. — Nad 2.500 nacijske vojske padlo pod silnim navalom ruske armade, ki je zopet napredovala pri Orlu od dveh do štirih milj. Rusi so včeraj okupirali nadaljnjih 30 naselij, vključno železniško postajo Stanovoj Kolodec, 11 milj južnozhodno od Orla.

Polnočno poročilo iz Moskve zatrjuje, da kažejo Nemci viden znak utrujenosti po 17 dneh neprestanega napada od strani ruske armade. Nemške rezerve morajo takoj v boj, kakor hitro pridejo na fronto ter jim ne dajo niti časa za odpočitek.

Poročila iz Madrida trdijo, da so urednika Gaydo ubili

Poročila iz Madrida so sinoči trdila, da je bil ubit Virginio Gayda, urednik Mussolinijevega lista Il Giornale d'Italia in glavni zagovornik fašistične stranke.

Radio iz Londona pa obratno trdi, da so bili aretirani in obtoženi veleizdaje Gayda in trije drugi fašistični uredniki in sicer glavni uredniki listov: Il Telegrafo of Leghorn, ki je bilo glasilo grofa Ciana, Il Popolo Di Roma in La Stampa.

Dve operni predstavi

V clevelandskem mestnem avditoriju bosta na 14. in 15. avgusta dve operni predstavi in sicer bo v soboto večer 14. avgusta Verdijeva "Aida", v nedeljo popoldne 15. avgusta pa "Carmen". Gostovali bodo člani Metropolitan in Chicago opernih družb. Vstopnina bo od 83 centov do \$2.75, vključno davek. Lože bodo po \$3.30 in čisti preostanek bo šel za ruski relif.

Vojni zločinci ne bodo ušli kazni, zagotavlja Roosevelt

V važnem govoru na radiju je predsednik Roosevelt razpravljal o bojni in domači fronti. Obljubil je vso podporo vrtnim vojakom po vojni. Od domače fronte je odvisno, kdaj bomo dobili zmago in končali vojno, je svaril.

Washington, 28. julija. — Predsednik Roosevelt je danes slovesno izjavil vsemu svetu, da Mussolini in njegova fašistična ganga ne more uteči kazni za zločine proti človečnosti in da so naši pogoji za Italijo še vedno "brezpogojna vdaja," kakor so za Hitlerja in njegovo gango ter Toja in njegovo gango.

"Prva razpoka v očišču je že tukaj," je izjavil Roosevelt. "Zločinski, koruptni fašistični režim v Italiji se krushi."

Mr. Roosevelt je obljubil, da bo zopet kmalu pred narodom ter mu bo razložil resne načrte glede vojne in domačih problemov.

"Banditska filozofija fašistov in nazijev se ne more vzdržati," je govoril predsednik na radiju. "Vojaško premoč Združenih narodov, na vodi in na suhem ter v zraku, smo postavili na pravi kraj in ob pravem času."

Omenil je, da je za Italijo vojna že izgubljena in da bo italijanski narod v vojni samo tako dolgo, dokler ne bo sprevidel, da je vsak odpor zastoj. "Mussolini se je odpovedal vladi, ki je videl, da je izgubil igro. Toda fašistična ganga bo pripeljana pred sodni stol ter kaznovana za svoje zločine proti človeški družbi. Noben zločinec ne bo utekel kazni samo z "resnajo."

Predsednik je orisal položaj na bojni fronti ter poudarjal, da imamo iniciativo v rokah povsod, v Evropi kot na Daljnem vzhodu.

Nato je omenil, da je obljubil naši bojni sili, da svojih borec narod ne bo pozabil po vojni. Povedal je, da bodo dobili vojaški podporo od vlade ob časa, ko bodo odpušeni iz armade, pa do časa, da bodo dobili delo; ako ne bodo mogli dobiti dela, bodo dobili brezplačno zavarovalnino, socialno varnost ter obljubil zadostno podporo pohabljenim vojakom.

Ni se hotel izjaviti, kdaj bo vojna končana. Rekel je le toliko, da je zmaga odvisna od obeh front, domače in one na bojni poljani.

Predsednik je posebno poudarjal borbo Rusije ter izjavil, da svet še ni videl takega odpora, takih žrtev, take odločnosti, kot jo kaže ruski narod v tej vojni pod vodstvom maršala Stalina.

Mr. Roosevelt je končal z besedami, da so Združeni narodi

Na Calumetu je umrl bivši slovenski častnik

Calumet, Mich. — Dne 21. julija je bil pokopan John J. Plautz (Plavec), star 70 let in rojen v Dobilcih pri Črnomlju v Beli Krajini, bivši urednik Glasnika, slovenskega tednika v Calumetu, ki je propadel že med prvo svetovno vojno. Pred petimi leti mu je umrla žena in od takrat ni bil več zdrav. John je prišel v Ameriko leta 1887 kot štirinajstleten deček potem, ko je dovršil dva gimnazijska razreda v Novem mestu. Njegovi starši (oče mu je bil živnozdravnik), bratje in sestre so bili že tukaj. Urednik Glasnika je bil dvakrat, prvič leta 1902 in drugič od leta 1908 do 1910. Imel je zelo dober in originalen humor in napisal je precej šaljevih, satirčnih črtic. Kolikor ni častnikaril, je pa opravljal kot samouk razna mehaniška in tesarska dela. Bil je tudi izvrsten tenorist, dramski diletant in aktiven društveni delavec. Zapušča več bratov.

Nadškof Spellman je na potu domov

Washington. — Državni department naznanja, da je newyorški nadškof Franis J. Spellman na potu domov iz Evrope in Afrike.

V bolnišnico

Nevarno je zbolel Frank Gollinar iz 21121 Arbor Ave., Euclid, O. Odpeljali so ga v Womens bolnišnico. Obiski niso še dovoljeni.

Druga obletnica

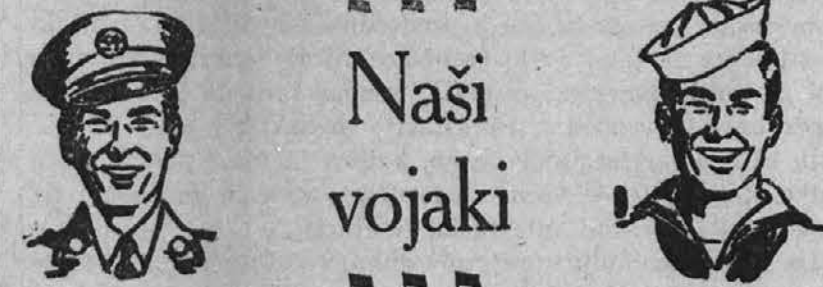
V petek ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnim Antonom Pekol v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Ljudje v okraju Cuyahoga, ki imajo majhne dohodke, bodo dobivali zdravniško oskrbo poceni

Načrt, ki je bil v delu zadnjih sedem let, bo stopil kmalu v veljavo. Ta načrt govori za popolno zdravniško oskrbo nižjim slojem z najmanjšimi mogočimi stroški. Načrt je omogočila zveza zdravnikov, pri kateri sodeluje več kot 51 odstotkov vseh zdravnikov v tem okraju, kot to zahteva postava.

Te zdravniške oskrbe se bodo lahko posluževale samske osebe, ki nimajo letnih dohodkov več kot \$1.800 in zakonci, ki nimajo letnih dohodkov nad \$2.400. Samske osebe bodo plačevale 65 centov na mesec, mož in žena \$1.40 in družina \$1.85.

Predsednik te zdravniške organizacije je dr. Harry V. Paryzek, eden izmed odbornikov je pa tudi dr. M. F. Oman.



Naši vojaki

Pvt. Al Paulin, sin Mr. in Mrs. John Paulin iz 19523 Shawnee Ave. je prišel domov na dopust za 12 dni. Prijatelji so prošenji, da ga obiščejo. Njegov naslov v armadi je: Pvt. Al Paulin, 97th Division, Quartermaster Co. APO 445, Camp Swift, Texas.

V soboto pride domov na dopust Pvt. Louis D. Kodek, sin Mrs. Kodek. Prijatelji ga lahko ob priliki obiščejo. Njegov naslov v armadi je: Pvt. Louis D. Kodek, 3504982 Co. "M," 386th Inf. APO 445, Camp Swift, Texas.

Mrs. Mike Franko iz 1010 E. 70. St. naznanja, da je odšel 26. julija že njen drugi sin Eddie Lampret, k vojakom. Poročen je že nad štiri leta in ima 9 mesecev starega sinčka. Za ženo ima hči poznane Steklasove družine iz 39. ceste. Želimo mu vso srečo in pa da bi se zdrav vrnil k svoji družini. — Njegov mlajši brat Albert se je tudi oglasil iz Alabame in naroča pozdrave vsem prijateljem in znancem. Njegov naslov je: Pvt. Albert J. Lampret, Co. "A," 297th Engr. (C) Bn. Camp Rucker, Ala. Pravi, da se mu vojaški stan prav dopade, samo vročina je huda in

pa komarji so tam zelo neolika.

Iz Greensboro, North Carolina, se je oglasil vojak Pvt. Anthony Gerchman, ki služi pri letalskem koru. Anthony je sin Mrs. Frances Gerchman iz 19192 Abbey Ave. Svoj dom ima pa na 20741 Tracy Ave. Upamo, da se kmalu zopet vrne k svoji soprogi in hčerki. Njegov brat Staff Sergeant Hubert Gerchman je pa že 14 mesecev pri koru marinov na Irskem.

Poročnik William F. Zakrajšek, sin Mrs. Frances Zakrajšek iz 1083 Addison Rd. je prišel na kratek dopust. Nazaj v garnizijo se vrne v nedeljo.

Mr. in Mrs. Anton Znidaršič, 5814 Bonna Ave. sporočata naslov sina-vojaka: Pvt. Anthony L. Znidaršic, 35066256, Training Group Co. Class 90, Keesler Field, Miss.

Mr. in Mrs. Romih iz 18309 Edgerton Ave. naznanjata naslove svojih dveh sinov pri vojakih: Pvt. L. A. Shally, Co. "B," 10th Bn, 4th Platoon, Camp Wheeler, Ga. — Sgt. C. J. Shally, ASN 351366015, 49th Station Hospital, APO 635, c/o Postmaster, New York, N. Y.

Pogreb novorojenčka
Danes popoldne ob eni bo pogreb novorojenčka družine Las...

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEO, Editor

Henderson 6628

Cleveland 3, Ohio.

6117 St. Clair Ave. Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 177 Thur., July 29, 1943

Se na mnoga leta!

Dragi Finitol!

Danes torej obhajaš svoj 60. rojstni dan! Upamo, da si ga boš zapomnil, ker v takih okoliščinah, kot danes, ga še nisi obhajal.

Želimo ti, da bi ostal pri najboljšem zdravju do konca te vojne in še dolgo let potem. Zlasti ti to želijo primorski Slovenci, ki te ne bodo nikdar pozabili, na to se lahko zaneses.

Do konca te vojne se boš že kako prebil. Po vojni te pa vabimo v naše lepo Primorje, da bi tam prebil ostale dni svojega življenja.

Garantiramo ti, da bomo dobro skrbeli zate. Lačen ne boš, to ti obljubljam. Vsak dan trikrat boš dobil ricinovo olje, kolikor boš hotel in še več. S tem ti bomo gotovo ustregli, saj je bilo ricinovo olje, po tvoji misli, najboljšo "zdravilo" za Slovence. Če je bilo dobro za nas, bo dobro za te.

Tudi dolgčas ti ne bo med nami. Imel boš vedno kak opravke, da ti bo hitreje minil čas, in da se ne boš polenil. Peljali te bomo na naša pokopališča in ti dali kamnoseško dleto v roke. Za kratek čas boš lahko z dletom odstranil italijanske napise z spomenikov naših pokojnih in vklesal zopet slovenska imena, kot so bila prej. To bi bilo pošteno.

Ne misli, da te bomo imeli zaprtega. O, ne! Skrbeli bomo za to, da boš imel vedno dovolj svežega zraka. Vozili te bomo iz enega kraja do drugega po našem lepem Primorju. Najprej se bomo ustavili na Bazovici. Tam nam boš pomagal iskati grobove naših padlih žrtev, Bidovca, Marušića in drugih. Tebi bo gotovo znano, kje ste jih zakopali. Gotovo nam boš rad pomagal prenesti jih v blagoslovljeno zemljo in okrasiti njih grobove.

Potem bom šli doli v naš lep Trst, kjer si boš lahko ogledal slovenski narodni dom. Gotovo se ti bodo zbudili ob pogledu nanj lepi spomini.

Potem te bomo peljali od vasi do vasi, v Kobariid in drugam, kjer bomo obiskali grobove drugih naših ljudi, ki ste jim vi, fašisti, preskrbeli pregodno smrt, najbrže iz same ljubezni, da ne bi čakali te strašne vojne.

Se v posebno izredno čast te bomo pa enkrat na leto peljali v našo slavno Postojnsko jamo, ki bo vsa briljantno razsvetljena. Tam te bomo posadili na častno mesto in silne množice naroda bodo prihiteli od vseh strani in te gledale. Kaj hočeš še večje časti!

Bodi brez skrbni, nič zalega ti ne bomo storili. Skrbno bomo gledali na to, da boš zdrav in rejen in da boš dolgo živel in da se boš radoval ob pogledu na lepo slovensko zemljo, po kateri bo ukal slovenski fant pod oknom slovenskega dekleta, ki mu bo povijala šopke nageljčkov in rožmarina. Torej nikar ne žaluj ob današnji 60 letnici svojega rojstva, če te je nehalen narod brenil iz svoje srede. Potrpi in tolaži se z mislijo na lepe čase, ki jih boš imel pri nas, na naši lepi primorski zemlji.

Izjava konfuznosti

Uvodnik v Prosveti je nedavno nanizal toliko konfuznih izjav, da res ne vemo, pri čem da smo glede našega SANSa — ali je potreben, ali ne, ali vrši svojo nalogo, ali je ne vrši. Naj navedemo nekaj stavkov iz Prosvete:

"Kako morejo ameriški Slovenci nekaj zaključiti za svoje rojake v starem kraju? Ali bi bilo to demokratično? Niti malo ne! O bodočnosti Jugoslavije morejo pravovojno govoriti in sklepati le oni Srbi, Hrvatje in Slovenci, ki so v stari domovini, ki so državljani tamkaj. Nihče drugi!"

"Mi v Ameriki, ki smo državljani Združenih držav, lahko izrazimo svoje želje in nekaj priporočamo glede stare domovine in to je vse, kar moremo storiti, če se nečemo osmešiti — če nam je res kaj za demokracijo."

"S tega stališča je popolnoma pravilno, da SANS nadaljuje s svojo misijo pomirjevanja brez ozira, če kaj doseže ali ne. Važno je, da se bliži spor — da hladnokrvni in trezni možje poskušajo prepričati ekstremiste, kogar med njimi je še mogoče prepričati, da naselenci v Ameriki ne odločujejo in naši konflikti na tej strani oceana so brez pomena. Če moremo kaj pomagati nesrečnikom v starem kraju gnotno in z dobrim nasvetom, je vse, kar moremo storiti. Vse drugo je njihova zadeva, kajti mi ostanemo tukaj."

"Stavimo nekaj, da bo rešitev Jugoslavije vsa drugačna, kakor pa računajo nekateri ljudje v Ameriki, ki v ta namen trošijo denar, čas in energije. Sedanjí ministri v Londonu bodo popolnoma pozabljeni po osvoboditvi — in prav tako bodo pozabljeni mnogi kričači, ki danes objavljajo proklamacije, delajo avtoritativne zaključke in pod krinko demokracije streljajo največje kozle."

Tako piše Prosveta

Zdaj pa res ne vemo, ali je bil ustanovljen SANS in da zbira tisočake samo v ta namen, "da nadaljuje s svojo misijo pomirjevanja brez ozira, če kaj doseže ali ne." — če pa kmalu potem pravi, "da naselenci v Ameriki ne odločujejo in naši konflikti na tej strani oceana so brez pomena."

Hrvatov in Srbov v Ameriki ne bomo nikdar spravili skupaj in koncem konca je tudi brez pomena, če jih, ali jih ne, ker po mnenju Prosvete mi ostanemo tukaj, ker o bodočnosti Jugoslavije morejo pravovojno govoriti in sklepati le oni Srbi, Hrvatje in Slovenci, ki so v stari domovini, ki so državljani tamkaj.

To je popolnoma pravilno — toda po takem zaključku Prosvete pa res ne vemo, zakaj bi SANS zbiral tisočake in obdržal svoj urad s plačanim tajnikom. Ali samo zato, da bomo vlekli skupaj Srbe in Hrvatje, kar je zlivanje vode v morje?

K veliki konfuziji tega vprašanja je dodala Prosveta dovolj gradiva še za večjo zmedo.

Zapisnik četrtre seje eksekutive Slovenskega ameriškega narodnega sveta

Predsednik ETBIN KRISTAN odpre sejo dne 12. junija 1943 ob 10. uri dopoldne v konferenčni sobi hotela Sherman, Chicago, Illinois. Poleg njega so navzoči: prva podpredsednica Marie Prislund, drugi podpredsednik Janko N. Rogelj, pomožni tajnik in zapisnikar Mirko G. Kuhel, blagajnik Joseph Zalar ter odborniki Vincent Cainkar, Leo Jurjevec, dr. Frank J. Kern in Frank Zaitz; navzoča je tudi namestnica Katka Zupančič.

Predsednik predloži v odobritev sledeči dnevni red: 1.) Poročila a) predsednika, b) podpredsednikov, c) pomožnega tajnika, d) blagajnika, e) odbornikov. — 2.) Zadeva tajnika. — 3.) Vprašanje zemljevidov in Moodiejevega članka. — 4.) Skupna seja v Pittsburghu in volitev delegatov. — 5.) Predlogi za skupno sejo. — 6.) Sklicanje širšega odbora. — 7.) Predlogi. — 8.) Razno. — Soglasno sprejeto.

Ker je bil zapisnik že prej odobren od predsednika ter nato priobčen v časopisih, se smatra za uradno sprejet in ponovno čitanje je suspendirano. Zapisnikar poroča o prejemu pisma od gl. tajnice Progresivnih Slovencev, sestre Josephine Zakrajšek, v katerem prosi za popravek zapisnika v toliko, da je krožek števil. 7 Progresivnih Slovencev osvojil sklep prispevati 10c mesečno od članice za SANS in ne centralna organizacija. — Poročilo se vzame na znanje in se zanese v zapisnik te seje.

Predsednik Kristan nato predloži sledeče poročilo:

PREDSEDNIKOVO POROČILO

za sejo Slovenskega ameriškega narodnega sveta
dne 12. junija 1943

Od zadnje seje našega sveta se je delo zelo razvilo in naravno je, da je bil pri tem tudi predsednik prizadet. Moja korespondenca se je nenavadno pomnožila in to se lahko pravi tudi o drugih opravkih, ki so v zvezi s predsednikovimi dolžnostmi. To smatram za prav dobro znamenje, ker nam kaže, da pridira zanimanje za naše dalo v vedno širše kroge in se utrjuje spoznanje, da je bodočnost našega naroda v stari domovini v veliki meri odvisna od naporov tukajšnjih Slovencev in Jugoslovancev v smislu sklepov Slovenskega narodnega kongresa. V zvezi s tem naj tudi omenim, da se množe znamenja, ki kažejo, da se nekdanja, precej razumljiva, četudi obžalovanja vredna apatija mnogih važnih faktorjev v zadnjem času izpreminja v resnično simpatijo, kar krepi upanje, da čudoviti odpor rojakov v domovini in prizadevanje SANSa ne bo zaman. To dejstvo nalaga našemu svetu dolžnost, da ne le vztraja, ampak napne vse moči za doseg pravičnih ciljev, označenih v sklepih našega kongresa, našemu ljudstvu v tej deželi pa naj služi za vzpodbudo v njegovi nesebični borbi za osvoboditev njegovih bratov in sester v domovini njegovih staršev. Omenim naj danes le nekatere bolj važne točke, kajti detajlirano poročilo bi preveč obremenilo sejo z več ali manj rutinskimi posli.

Adamičeva zadeva

Zadnja naša seja se je bavila tudi z neosnovanimi napadi Srbobrana na našega častnega predsednika Louisa Adamiča, ki niso šli samo za tem, da bi se diskreditiral danes že svetovno znani slovensko-ameriški pisatelj, temveč tudi da bi se vsako prizadevanje za svobodno Jugoslavijo postavilo v slabo luč. V smislu sklepa sem sestavil pismo, katero je urad poslal predsedniku Rooseveltu in vsem naslovom, o katerih je znano, da jim je bila dostavljena velešrbska resolucija.

Da je to pismo bilo sprejeto v duhu, v katerem je bilo pisano in da je tudi imelo uspeh, kaže odgovor, ki sem ga prejel od Državnega oddelka.

Kot sem omenil, je ta zadeva v tesni zvezi z našim prizadevanjem, da bi se ustanovila nekakšna skupna fronta Slovencev, Hrvatov in Srbov v Zedinjenih državah v prid nove, federativne in demokratične Jugoslavije. V tem oziru smo naposled dosegli nekoliko uvaževanja vrednih uspehov. Predsedniku Hrvaškega kongresa, g. Zlatku Balokoviću sem pisal drugo pismo, v katerem sem naglašal važnost skupnega nastopa in ko sem se vrnil iz Chicaga, kjer sem po shodu v La Salle-u imel opravke v zvezi s SANSovim delom, sem prejel od Adamiča brzojav z vabilom, da pridem v New York na sestanek z nekaterimi zastopniki hrvaških in srbskih organizacij. To sem smatral za dovolj važno, da sem se odzval, ker je bilo dokaj jasno, da bi se bila brez moje udeležbe stvar, za katero smo bili vložili že toliko truda, lahko zavlekla.

Po mojem prihodu v New York sem kmalu spoznal, da bo tam še dosti drugih opravkov. V tem se nisem motil.

Kar se tiče glavnega vprašanja — jugoslovanskega sodelovanja — sem imel sestanke s posameznimi zastopniki. Imeli pa smo tudi skupno konferenco, katere so se udeležili predstavniki Hrvaškega kongresa, Vidovanskega kongresa, naš častni predsednik Adamič in jaz. Vsi so kazali dobro voljo za sporazum v smislu naše korespondence z g. Balokovićem in naposled je bil sprejet sklep, da povabijo predstavniki vseh treh organizacij odbore Hrvaškega kongresa, Vidovanskega kongresa in SANSa, da določijo svoje delegate za skupen sestanek. Po poznejših posvetovanjih je bilo še sklenjeno, da naj vsaka organizacija izvoli po štiri delegate in da naj se skliče sestanek na dan 19. junija v Pittsburgh, Pa.

V vseh osnovnih vprašanjih se je pokazalo popolno soglasje, tako da smemo pričakovati na tem sestanku gotov uspeh.

G. Baloković mi je sporočil imena delegatov, ki jih je izvolil Hrvaški kongres in omenil, da bo sestanek v hotelu Fort Pitt ob dveh popoldne. Od Srbskega kongresa še nisem prejel takega sporočila, nikakor pa ne dvomim, da ga bomo pravočasno dobili.

Kako potrebno je, da se prične skupno delo, ilustrira sle-

deči incident. Znano je, da potuje po Zedinjenih državah gospodična Ruth Mitchell, ki je svoječasno vzbudila senzacijo v tej deželi zaradi vesti, da je stopila v organizacijo četnikov. Pojmi o četnikih so bili takrat še zelo nejasni. Danes je toliko gotovo, da nastopa pod tem imenom več organizacij, katerih ni mogoče strpati v en koš. Skupini, v katero se je vpisala Miss Mitchell načeluje stari Kosta Pečanac, ki v srcu nikdar ni bil Jugoslovane, temveč Velešrbi in mnogo slučajev govori glasno za to, da je iz nepremagljivega sovraštva do Hrvatov večkrat aktivno sodeloval z nemškimi okupatorji. Miss Mitchell sedaj propagira Veliko Srbijo, nastopa z vso vehemenco proti Jugoslaviji in blati Hrvatje kot da so vsi odgovorni za početje kvizlinga Pavelića in njegovih "Ustašev", trdeča, da je vsak sporazum med Srbi in Hrvatji nemogoč. S tem namenom je prišla tudi v Detroit, Mich., kjer je Srpska narodna odbrana sklicala shod za 6. junija in ondodni listi so poročali, da bosta na njenem shodu navzoča tudi mišiganski guverner in detroitski župan.

Jaz sem bil v Detroitu 30. maja, kjer sem dopoldne govoril na Jugoslovanskem radiu in popoldne na javnem shodu v Slovenskem domu. Hrvatji, ki imajo v Detroitu precej močno organizacijo, so želeli razgovor z menoj in po dopoldnevem govoru sem odšel v Hrvatski dom. Spremila sta me Jože Menton in njegova soproga Lia, ki zelo pridno dela za SANS. Tudi nekoliko Srbov je bilo v naši družbi. Afera velešrbskega shoda je vse močno vznemirila. Imeli smo daljši razgovor in sklenili, sklicati skupno sejo v torek in povabiti detroitske liste, da pošljejo svoje zastopnike na ta sestanek. Lista "Detroit Times" in "Free Press" sta se odzvala. Sestavljena je bila skupna izjava, pojasnjujoča razdalno propagando Miss Mitchell in dala smo jim toliko podatkov, kolikor je čas dopuščal. Sestavljeno je bilo tudi pismo v enakem smislu, ki je bilo odposlano županu in guvernerju.

(Dalje prihodnjič.)

BESEDA IZ NARODA

Vsem prav lepa hvala!

Nikdar bi si ne bila s ženo mislila, da imava toliko prijateljev kolikor sva jih videla na najini zlati poroki 11. julija. Že ves dan so se ljudje spogledovali, ko so šli ob naši hiši, a povedati pa le niso hoteli, da se na večer nekaj posebnega pripravljala.

Nekako bo ob sedmih zvečer pa pridejo k meni moji zetjci, sin in hčere in pravijo: sedaj pa pojdite z nami v Slovenski narodni dom, tam je neka mrzlega piva za popit. Pa sem rekla: saj boljšega za v tej vročini pa res ni, kakor je mrzlo pivo, pa pojdimo vsi skupaj. In ko pa pridemo v dvorano, pa kar ostrmiva, ko sva videla polno dvorano ljudi in vsi so nama izražali čestitke k najini zlati poroki.

Nimava dovolj dostojnih besedi, s katerimi bi se mogla vsem zahvaliti, imava pa udano globoko hvaležnost do vseh, kateri so vse to pripravili in toliko. Sprejmite vsi najlepšo zahvalo. Prav hvaležnost srca se zahvaljujema najinim zetom, sinu in hčeram za vse kar ste storili za svojega onemoglega očeta in mater. V vas je globoko vkoreninjena četrti božja zapoved — spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel na zemlji. Tudi najina goreča želja je, da bi vsi dolgo živeli na zemlji in da bi vam bilo dobro na tam svetu in po smrti pa, da bi se združili pri Bogu v nebesih, kjer je naš pravi in večni dom.

Prav s hvaležnim srcem se želiva zahvaliti č. g. Rev. Slapšaku in Rev. Bžniku za vso naklonjenost ob času najine 50 letnice zakona. Najlepša hvala g. Antonu Grdina, ki se je udeležil zjutraj svete maše in potem zopet zvečer slavnosti, da je posnel slike in za tako lep govor zvečer.

Najlepša hvala tudi Msgr. Vitus Hribarju za udeležbo in krasen govor. Hvala vsem govornikom za vdane čestitke. Hvala pa tudi vsem udeležencem, ker bilo vas je res veliko število. Imen ne bova omenjaval, saj veva, da ste prišli vsi radevolje in ne zato, da bi bilo vaše ime v časopisju. Dne 11. julija pa nama bo ostal v hvaležnem spominu na vas vse, kateri ste pristvovali ob najini zlati poroki.

Najine goreče želje so: Bog, ki vse dobro plačuje, naj vam vsem poplača že na tem svetu s tem, da ste zdravi, po smrti pa naj vam bo v nebesih vaš

večni dom. Vsem sva globoko vdano hvaležna,
Josip in Julia Papež.

Koliko stanejo zločini?

Nikakor ne moremo prezreti dejstva, da pobijanje organiziranega zločinstva zahteva ogromnih finančnih žrtev dan za dnem. Združene države potrošijo vsako leto deset milijonov dolarjev v boju proti zločincem.

Zadnje čase smo že navajeni velikih števil, da si pri tem ne predstavljamo posebnega. Toda ozirno se na nekatere podatke in iz teh primerov bomo lažje dobili primerno sliko.

Leta 1925 je znašal celoten proračun Strica Sama komaj tretjino te svote. Je več kot dvanajstkrat večja, kot so znašali vsi izdatki za armado in mornarico v mirnem času. Skupni dolg tujih držav v Združenih državah komaj doseže to vsoto.

Zvezni statistični urad poroča, da je treba še dodatnih sto tlin milijonov dolarjev za vzdrževanje 3,693 manjših jetnišnic, okrajnih zaporov, prisilnih delavnic in 152 federalnih in državnih jetnišnic, večjih popoljševalnic. Vse kaže, da stroški, ki so v zvezi z oskrbo jetnikov, stalno naraščajo.

K vsemu temu se pridruži še rakietstvo. Več ali manj nam je znano, da ni danes na trgu skoro ene stvari, ki ne bi bila dražja radi rakietirjev. Vesela novica prihaja iz Washingtona, da bodo nastopili proti neupravičenemu nviyanju cen življenjskih potrebščin. Kako bodo gospodje v Washingtonu začeli čistiti, bo jako zanimivo opazovati, zlasti ker vemo, kako veliko vlogo igra rakietstvo v velikih mestih. Na primer v Njujorku plačajo meščani posredno celih 145 milijonov dolarjev vsako leto v žep brevestnim ljudem. Cel letni proračun njujorški je le za deset milijonov večji.

To so številke! Mnogo nas je, ki ne vidimo prav cele stvari. Edin naš ugovor je, da očistimo policiji, da ne vrši svoje dolžnosti, dočim davkoplačevalci moramo skrbeti zanjo, in da bi se ta denar veliko bolje porabil za šole, bolnišnice, parke, muzeje in ceste. . .

Toda razumeti moramo, da je policija sama v boju proti zločinstvu skoro brez moči in da mora v tej borbi pomagati vsak državljan. Pogosti zločini nikakor niso posledica nesposobnosti policijskih aparatov. Velika večina policijskih

oddelkov širom Združenih držav in zlasti še v velikih mestih je dobro organizirana, da loči zločince in jih pošilja tja, kamor spadajo. Mnogo policijskih uprav pa polaga večjo važnost, kako zločin preprečiti, kot pa ga odkriti. Toda pri tem moramo vedeti, da more policija iti v preprečevanju zločinov le do gotove meje, glavno delo moramo vršiti pa mi.

Ako poslušamo oblasti, proučujemo zločinstvo, nam je znano, da je možnost, da se zločin za gorastna številka — milijonov, zniža znatno. Nicer še jutri ali drugo leto, toda s časom se da doseči vse. Vse na zločincev izhaja iz mladosti, ki ni imela pravega doma, prave vzgoje in nikake prilike, da bi bila dorasla v dobre državljanke. Popoljševalnice mladosti niso popoljšale; če jih sprotno, prišli so ven že zreli zločinci.

Slabe življenjske okoliščine, zlasti stanovanja in njih okoliščina igra veliko vlogo v zločinstvu. V nekem mestu na Zapadu smo trošili za policijo sedem odstotkov letnega proračuna, nekem drugem mestu odprlo nekako 30 odstotkov zločinstva na del mesta, katerega površina obsega le dvajset "blockov", kjer stanovanja niso primerena za človeško bitje.

Za zločine nikakor ne smemo dolžiti le zločince, policijo ali ječe, temveč celo naselbine. Zločin je kot vsaka druga lezljiva bolezen. Ima svoje korenine. Imamo v naši državi ljudi, ki so znani, da nam mejo človeško naravo in nam pripovedujejo, kje je pravi vzrok, ki so kot zdravniki da diagnozo o telesni bolezni. Od nas je odvisno, ako imamo dovolj poguma, da ležemo operacijsko mizo — s ali brez kloroforma.



Poleg vseh drugih krivih težav, ki jih imajo naši farmarji danes na ramenih, so došli še enega, ki je zlasti od nas ka precej težak. Ta križ so vi delavci in delavke, ki jih bivajo čez poletje iz mesta zjemljeno. Se reče, saj jih imajo v meščanska mlada rada pride in je zelo priročno pomagati. Križ je samo ta, vzame toliko časa, predno se mar takemu vse razloži in pove katero je konj, katero krava, da krava ne trobi na ampak muka, itd.

Tako je prišel k nekemu marju krepak dečko iz Farmarju se je zdel novi ček zelo pripraven, saj je dal bistro kot polh iz luba. Pa ga vpraša:

"Bi znal kravo pomolzi?"

"Kaj bi je ne znal," se reže dečko.

"Torej vzemi golido in di v hlev, pa jo pomolzi."

"Orajt," je pritrdil fant in zletel v hlev.

Farmar je nekaj časa čaka v hlevskega vrata in čakal, bo prvi priletel iz hleva, ali krava. Pa ni bilo nič. mar čaka in čaka, toda fant z mlekom odnikoder. Posledno radoven in gre v hlev. Tam di fant, ki leži na kupu in zvedavo gleda v kravo.

"Kaj pa delaš?" ga vpraša farmar.

"I, tukajle čakam, da bo krava mleko, pa se kaj more pripraviti, kakor se Saj sem vendar postavil pod vime, kot sem videl na sliki. Kaj pravite, kaj ki je kravi, da noče dati mleka?"

Zlata krona

Pravljica. Napisal Ivan Česnik

ele cerkvice so sanjale po
bikih, sanjale so položne ce-
le in znamenja kraj njih, sa-
le so kože, zavite v dolge ha-
e. Fantje so peli na vasi. To-
jih pesem je bila otožna,
t bi plakala deva za ljubim,
je odšel v tujino in ga čaka
velikim, neutešljivim hrepe-
njem. Slišala so je dekleta,
rehulila so se iz sladkega spa-
n, nasmehnila so se jim lica,
draste glavice so se obrnile
v drugo stran, oči so se zopet
rle in zaslanjale.

Pastir Boštjan je potrkal na
no. Zažvenljale so šipe, de-
je nalahno odprlo. Med na-
ljini in rožmarinom se je pri-
zal nežen obrazek, pokazala
je drobna roka.

"Dobro večer, Lenčika!" je
pnil Boštjan in segel dekletu
roko.

"Bog daj dobro večer, Bošt-
an! Da si le prišel! Dragec,
ni veš, s kakšnim hrepene-
jem sem te pričakovala!"

"Lenčika, objokane oči imaš!
i te je kdo razžalil? Ali se ti
odilo kaj hudega? Povej,
kaj ti je!"

"Oče naju je zapazil zjutraj,
Boštjan, ko si gnal živino v go-
Prepovedal mi je, govoriti
teboj. Zelo jezen je bil in je
kel, da bo prej rešena zakle-
kraljičina na Grmadi, kakor
um jaz tvoja žena. Z Zalarje-
m Francetom me hoče poroči-
s tistim bogatim in baha-
nim fantom. Boštjan, ti ne
iš, kako mi je hudo."

Zajokala je Lenčika, svetle
ze so tekle po lepih licih in
dale med zelenje in cvetje.
Boštjana je zaskledlo v srcu, po-
žal je dekle po voljnih laseh
roznatem obrazu ter ga to-
žil.

"Lenčika! Tudi zakleto kra-
ličino pojdem rešit, če je tre-
in zlato krono prinesem očes-
iz kraljestva vil. Le tega no-
m, da bi bila ti nesrečna."

"Lenčika, kaj naj storim;
je tvoje, moje srce, moje
ne smeš trpeti."

"Ne, Boštjan! Bog obvaruj,
bi šel res reševati zakleto
kraljičino. Oče je kar tako re-
al in morda bi tudi to nič ne
magalo in nič ne omečilo nje-
vega srca. In Boštjan! Kra-
ličina je grozna, čuvajo jo vi-
in čuva jo škrt, ki ugónobi
kakogar, ki se mu približa. Oh,
stori tega, ne! Prosim te, hočem
da me da tebi. Ušlišati
je mora, ker te imam tako ra-
in bi umrla brez tebe."

Boštjan ji je začel pripove-
vati o opoldanskem spanju,
gorstih rožah, o vilah, njih
rajci, zakleti kraljičini ter o
neni in šopku, pretkanem z
lilnimi lasmi.

"Prinesel sem ti rož, Lenči-
ka, prinesel ti venec za poročni
ter. Ali se ne udaš očetovemu
panju in se poročiš z dru-
m?"

"Kako čudno govoriš! Če mi
je dovolil oče, da bi se poročila
"Kaj umrjem."

"Kaj govoriš o smrti? Ti
moraš živeti! Tvoje žalosti ne
moreš trpeti, ne gledati otož-
ah, venečih lic. Lenčika, bodi
zela! Pomeri si venec, ki so
spletile vile zate!"

Dekle je delo na glavo venec
belih, modrih in rdečih rož,
spleten z zlatimi lasmi.

"Kako si lepo, Lenčika! Ta-
ko neveste še ni bilo v naših go-
stih. Shrani ga skrbno za po-
ročni dan!"

"Za poročni dan! Kdaj bo
in poročni dan? Morda jese-
ni? Morda spomladi, morda ni-
ti, kajne Boštjan? Očeta po-
rosim, rad me ima, dovoli mi,
ne letos, pa drugo leto,"

"Vedno bolj si mi ljubo, dra-
ga dekle. Zlata duša, kako ti
čam toliko ljubezen?"

Zaslišala se je stopinja, za-
šumel je bezeg, po Boštjanovih
ramah je padel težek kol.

"Na, bajtar beraški! Boš ve-
del laziti ponoči pod okno mo-
je hčere," je zavpil oče Urban
in udaril iznova.

Prestrašilo se je dekle; Bošt-
jan se je pa v hipu okrenil in
zagrabil kol ter ga izvil Urbanu
iz rok.

"Boga hvalite, da je Lenčika
vaša hči. Sicer ne vem, kako
bi sedaj-le orala."

"Molči in spravi se od moje
hiše! Glej, da se mi ne prika-
žeš več pred oči! Sram te bodi!"

"Oče, oče, ne gonite ga proč!
Usmilite se naju, ker se ljubim-
va. Brez njega mi ni živeti," je
ihтела Lenčika na oknu.

"Ali imate kaj očetovskega
srca? Ali vam je kaj mar sre-
ča vašega otroka?"

"Rekel sem, da se poberi. Ker
mi je na srcu sreča moje Len-
čike, zato je ne dam takemu be-
raču. Prej bo rešena zakleto
kraljičina na Grmadi, kakor
boš ti moj zet. No, pojdi, pojdi
k vilam in prinesi zlato krono!
Morda se ti posreči; potem boš
bogatin in potem bo Lenčika
tvoja. Haha!"

"Oče Urban, ali mislite resno
ali za šalo?"

"Nič za šalo. Davi si se po-
nujal dekletu, da vse storiš
zanj: prevrneš Grmado, rešiš
kraljičino, prineseš zlato kro-
no. No, kaj se obotavljaš? Poj-
di in jo prinesi, pa ti dam hčer.
Kaj stojiš? Stopi, stopi!"

"Velja, oče Urban! Ne storim
tega zaradi sebe, zaradi va-
še hčere mi je, da ne bo trpela
celo življenje poleg neljube-
ga moža."

Stegnil je oče Urban svojo
desnico in udaril v Boštjanovo.

"Velja, seveda. Zakaj ne?
Ne govori toliko o Lenčiki, mi-
sli raje nase. Pravijo, da ni
varno hoditi po Grmadi za vila-
mi in kačo."

"Bog bo z menoj in angel va-
ruh in Lenčikina ljubezen."

"Boštjan ne hodi! Moj Bog,
če te vile ugonobe," je jokala
Lenčika.

"Ne skrbi zame, dekle! Jaz
pojdem! Oče Urban, mislite na
stavo in ne silite hčere v zak-
on!"

"To je moja stvar. Le glej,
da kmalu prineseš zlato krono!
Dolgo pač ne bom čakal."

"Potrudil se bom, oče. Še no-
coj stopim k staremu Ambrožu,
ki ima bajto pod Korenom, in
ga poprašam za svet."

"Le stopi, le; toda glej, da
se ti ne zgodi, kakor se je že
zgodilo drugim. Haha!"

Boštjan ni več poslušal Ur-
banovega roganja, izgubil je za
oglom in stopal čez travnike
proti dolini.

"Ne hodi, Boštjan!" je prosi-
la Lenčika in jokala, a fant je
ni več slišal.

"Ne kisaj se, hči! Naj si le
razčesne glavo, če je tako ne-
umen."

"Kako govorite, oče!"

"Ali naj ga hvalim, ker lazi
okrog tvojega okna. In tebe naj
tudi hvalim, kaj ne? Lepa hči
si, pridna, ubogljiva. Četrta za-
poved ti je vedno v mislih. Oče-
ta spoštujes in slušaš, kar ti
ukazuje. Prepovedal sem ti
govoriti s tem beračem, seveda,
ti si me točno ubogala. O, jaz
te že odvadim takih pomenkov.
Zalarjev France pride snubit,
tako drugo nedeljo pride. Dru-
go soboto je sv. Janez Krstnik,
torej na kresno nedeljo pride.
Le pripravi se!"

"Oče, ne silite me! Franceta
ne maram! Boštjana imam ra-
da in njegova hočem biti, —
če ne, umrjem."

Domača fronta

Priložnost se vam nudi, da poš-
ljete poslanico v Tokio

Ta mesec se nudi vsakomur
v Ameriki, moškimi, ženam in
otrokom prilika, da pomaga pri
graditvi nove ladje — novega
nosilca letal (avionov), ki bo
poslan na pot v Tokio z eksplo-
zivnimi osebnimi poslasticami
Amerikancev.

Vsak dodatni dolar, s kate-
rim kupite dodatne vojne ob-
veznice in znamke ta mesec, bo
pomagal graditi to tajinstveno
bojno ladjo Strica Sama in nje-
no ime bo Shangri-La. Na svo-
jem potu v Tokio bo nosil
Shangri-La osebno poslanico
vsakega Amerikana, ki se ude-
ležuje tega nabiranja. In Shan-
gri-La bo pomagal maščevati
umor letalcev generala Jimmy
Doolittleja.

Ako bo 130 milijonov naloži-
lo dodaten dolar v bonde ali
znamke, bo Shangri-La še ta
mesec plačan. Vojne znamke
prodajajo trgovine na drobno,
kinematografi in prodajalci čas-
pisov.

Bodite pazljivi in pozorni

Dozdaj so v teku te vojne
FBI, poizvedovalna služba
vojske in mornarice ter organi-
zacije za zaščito zakonov zelo
dobro uspele preprečiti sabota-
žna dejanja. Toda zdaj, ko je
sovražnik doživel težke neuspe-
he na bojiščih, je zelo verjet-
no, da bodo njegovi agentje
zdaj podvojili svoje napore in
poskušali obrniti vojno srečo s
tem, da na domači fronti po-
škodujejo obratovanje naše
vojne industrije.

Zdaj morate biti posebno
pazljivi. Vsi vi, ki delate v
ladjedelnih, v tovarnah le-
tal, v orožarnah ali drugih voj-
nih industrijah, ravnajte se po
naslednjih dveh enostavnih
smernicah:

1. Skrbno se držite predpi-

sov svoje tvrdke glede varno-
sti in pazljivosti pri delu.

2. Kjerkoli in kadarkoli opa-
zite sumljive ali neobičajne
stvari, javite jih FBI. Nikakor
pa ne začnite sumničenja v vr-
stah svojih tovarišev pri delu
ali v svojih rodbinah.

Oddelki WAVES iščejo novink

Žene, katerih delo nima no-
bene neposredne zveze z voj-
nim naporom, ki bi pa želele
pripomoči k zmagi, morejo
vstopiti v oddelke WAVES. Le-
talske organizacije potrebujejo
za prvi januar 1944 več nego
20,000 WAVES.

"Mornarica potrebuje svoje
moštvo za borbo na morju, ta-
ko da morajo ženske moči na-
domestiti moške v službah na
kopnem povsod, kjer je to mo-
goče," je izjavil admiral Ran-
dall Jacobs, načelnik urada
mornariškega personala.

WAVES so zares del osobja
mornarice. Dobivajo iste pla-
če in iste čine kot pomorščaki.
WAVES dobivajo najboljšo
zdravniško in zobozdravniško
oskrbo in sicer brezplačno. Ako
ste v starosti od 20 do 36 let
brez lastne rodbine in ako ima-
te dva letnika višje šole, lahko
postanete WAVE. Več podrob-
nosti dobite v nabornem uradu.

**Koristna navodila za domače
konzerviranje živeža**

V mnogih domovih bo kon-
zerviranje živeža za prihodnjo
zimo ena najvažnejših potreb.
Živež je v orožarni zedinjenih
narodov eno najbistvenejših
sredstev vojne. Radi tega je
vanjo in potrebno, da vsakdo
pozna skrivnosti konzerviranja
živeža.

Ako nameravate konzervira-
ti sadje in zelenjavo iz svojega
"Victory" vrta ali iz sosednje
farme, bo najbolje, da si pre-
skrbite uradno knjigo z navo-
dili za konzerviranje v vojnem
času, katero dobite zastonj.

Pišite še danes in zahtevajte

navodila za znanstvene metode,
po katerih se boste mogli rav-
nati, da pravilno izvedete kon-
zerviranje. Naslov: "Home
Canning, Department of Agri-
culture, Washington, D. C."
Zahtevajte brezplačno dostavo
knjige "Wartime canning of
fruits and vegetables."
(OWI)

RAZNI LJUDJE

Spisal Ksaver Meško.

"Hrana sicer" — se je umi-
kal, umirjen in potolažen pač
po mojem pritrdilu — "hrana
se že še pridela, dokler je člo-
vek mlad in močan. A ko je
star! Glejte, čez štirideset let
sem bil hlapec, poprej pastir,
a zdaj nimam ničesar jesti."

"To je seveda žalostno. A do-
bri ljudje..."

Odločno in zaničljivo je za-
mahnil z roko.

"Kakšni dobri ljudje? Ne
govorite takšnih neumnosti!
Kje pa so dandanes na svetu?
Ali ne vidite, kaj so naredili z
menoj? Da me prime vsak čas
in me trese, kakor bi me tresel
sam zlodej."

"Morda pa vas res."

Premiril me je z velikim za-
ničevanjem.

"Kaj pa sem mu storil, da bi
me tresel ta? Narejeno mi je,
vam pravim, od ljudi! To je
ravno hudobija. Poln je svet.
Da sem prišel ob oko, so mi
tudi naredili. Zdaj mi ho-
čejo vzeti še levo. Vedno me
boli in boli. Kako pa naj po-
tem delam in si služim kruh,
ko pa že zdaj težko?"

"Bo že bolje."

"Seveda bo, če mi napišete
ono iz sv. pisma. Tako mi na-
pišite, da bo pomagalo tudi za
očesa."

"Mislite, da je to tudi v sv.
pismu?"

"Mora biti! To morate ven-
dar vedeti. Čemu pa ste študi-
rali? Za oči torej! To bo eno
prvih! In da dobimo mi revni
ljudje svoja stanovanja. Kak-
šno življenje pa je to, potikati
se tako po svetu!"

"Res, prijetno ni... Ali bi
želeli še kaj?"

"Seveda. Da se smemo in
moremo tudi mi revni ljudje že-
niti, ne pa samo kmetije, žan-
darji in kancelijska gospoda."

"Ženiti? Ta pa ta! A zdaj
na stare dni?"

"Kaj na stare dni! Saj bi se
že poprej, ko bi imel vse ono
lepo skupaj spisano, da bi imel
svoje stanovanje, in bi mi mo-
ral dajati kmet živeža, in bi ne
bilo kancelij in ne kancelijske
gospode in žandarjev ne."

"Nič se ne jezite zaradi že-
nitve. Glejte, tudi jaz se ne
smem."

"Vaša stvar! Čemu pa se ne
pobotate o tem s papežem in
škofi in s cesarjem? Jesti bi
vendar žena imela pri vas, tu-
di deca, ha?"

"Ne vem... A kaj bi želeli
še?"

"In takšne psalme in molit-
vice mi še napišite, da pojde
tudi žival od nas bornih ljudi
in nas ne muči vedno."

"Ali imate tudi kaj takšne-
ga?"

"Tudi."

(Dalje prihodnjič.)

DELO DOBIJO

**Moški dobe delo v
skladišču**
važno delo.
Plača od ure in overtime nad
40 ur.
Predznanje ni potrebno.
Delo podnevi.
Delo samo znotraj.
Truscon Steel Co.
81st St. & Aetna Rd.
(178)

ŽENSKÉ
za
ČIŠČENJE
urade down-townu.
Nočno delo.
Dobra plača od ure.
Zglasite se
Hippodrome Bldg.
12. nadstropje.
(179)

**RELiance ELECTRIC &
ENGINEERING CO.**
je odprla urad za posredovalnico
na 6413 St. Clair Ave.
v S. N. D.
Potrebujemo takoj
MOŠKE IN ŽENSKÉ
ZA VOJNO INDUSTRIJO
Zglasite se pri zastopniku
od Reliance, Mr. G. W. Lynch
med 8 zjutraj in opoldne
(179)

TOVARNIŠKO DELO
100% OBRAMBNO DELO
predznanje ni potrebno
Plača od ure in overtime
Ako ste zdaj zaposleni v važni
industriji, morate dobiti izpust-
nico, da ste na razpoloženju.
THE DRAPER
MFG. CO.
E. 91. St. and Crane
1 blok južno od Union Ave.
(183)

Monarch Aluminum
Mfg. Co.
ki je zaposlena z važno produk-
cijo za vojno, sedaj lahko sprej-
me na delo večje število
nedržavljanov
kot
livarje
in livarske učence
(Izučite se dobre obrti ob plači)
Plača na uro, delo od kosa in
overtime. Stalno delo.
Prilika za izredno dober za-
služek za delavce, ki niso zdaj
zaposleni v vojni industriji.

Monarch Aluminum
Mfg. Co.
93rd & Detroit (179)

Operatorji strojev
in tudi
učenci
za
Drill Press
Screw Machines
Potter Johnston
Low Swinglathe
Arc Welders
Punch Press operators
Delavci
Velika plača od ure

The Cleveland
Tractor Co.
19300 Euclid Ave.
(179)

MALI OGLASI
Naprodaj
Proda se 5 sob bungalow, ko-
palnica, podstrešje, lep lot, na
E. 72. St. Se lahko takoj vseli-
te. Nekaj malega gotovine, ce-
na jako zmerna. Je zelo lepa hi-
ša. Zglasite se na 6704 St. Clair
Ave. EN-2628 ali pri Joe Pikšu,
1176 E. 71. St. (177)

V najem stanovanje
V najem se oddajo 4 sobe od-
rasli družini, na 1003 E. 63. St.
Vprašajte na 1007 E. 63. St.
(177)

Pivo v zabojih
Standard in druge vrste. Od-
prto do 3:30. Zglasite se za do-
bro pivo pri
Emery's
961 Addison Rd.
(181)

Ohijsko vino
na galone. Fina kapljica. Od-
prto do 3:30. Zglasite se pri
Emery's
961 Addison Rd.
(181)

Soba se odda
Odda se čedno opremljena so-
ba za 1 ali 2 dekleti na 1051 Ad-
dison Rd., suite 3. (179)

BANKA VES DAN ODPRTA
Slovenska, The North
American banka, nadalje
naznanja, da bo vsak pe-
tek odprta ves dan, to je
dopoldan od 9:30 in do zve-
čer do 8 ure.
To daje lepo priliko
vsem, da se zglasijo v teh
urah v banki v katerikoli
zadevi: posojila, vloge ali
prepisovanja.
Zapomnite to: Vsak pe-
tek ves dan!



Gornja slika je bila posneta nekje na angleški obali in nam predstavlja ameriške vo-
jake pri večji za invazijo Evrope. Posebne barke pripeljejo vojaštvo do obale in tam pa
jih že čakajo "jeeps" (mali vojaški avtomobili), ki jih potem odpeljejo z municijo in
vsem potrebnim v notranjost napadene dežele. Vaje se vrše brezhibno.



Na sliki vidimo zavezniške vojake ob zavzetju italijanskega otoka Pantelleria. V
ozadju slike je videti italijanske vojake sedeče ob zidu, ki še vedno rihne bele zastave, kar
je znamenje, da se podajo.



JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERSE

Župnik je bolan, toda gori sta še dva duhovnika iz Garstena. Toda hitro, ker mu že zastaja srce, in nohti mu že postajajo modri.

Eden izmed strelcev je oddiral proti župnišču. Albert pa je rekel ostalim strelcem: "Pojdite stran odtod, morava biti sama." Rudolf je prosil: "Jaz ne bom poslušal. O, gospod, ne morem ga zapustiti!" Albert je odgovoril: "Saj vendar noče, da bi ga bilo sram, pojdi." Nato se je obrnil proti sodniku na pragu in je glasno rekel: "Gospod, vaš sin se bo izpovedal, morava biti sama."

Sedaj so se umirajočemu Henrik zgenile krvave trepalnice nad na pol odprtimi očmi. Trudno je vprašal: "Je-li oče tu?" Albert je odvrnil: "Bil je tu že med tvojo odpovedjo. Si-li hud na očeta," je vpraševal, "zato, ker te je obsodil?" Umirajoči je zanikajoč zamajal z glavo in je zasopel: "Saj me je sodil po pravici in je pri tem več trpel kakor jaz."

Ko je Hendel z blede čelom stopil v predsobo, ga je pretresel notranji boj. Tu v pred-sobi ga je v solzah, tresoč se kakor trepetlikovo listje, pričakovala žena, držeč za roko malo Liziko, ki je venomer z žalostnim glaskom klicala brata. Helena je hotela svojemu možu pasti okoli vratu, on pa jo je drhteč pahnil od sebe. Glasno ihtel ga je prosila, naj zapusti to grozno hišo in naj gre gori v grad; dvakrat da je že poslala sle, ki pa jih niso pustili predenj. Naj gre že vendar enkrat proč od teh nečloveških katoličanov, ki so mu vse to nakopali iz zgolj sovraštva in zavisti, naj gre ž njo za vselej ven iz Štajra, in je, ker je ni niti pogledal, grenke kol-ze lijoč predenj porinila dekl-co: "Lizika, prosí očeta, naj gre z nama proč odtod."

Pred mestno hišo se je nabrala nepregledna množica lju-di. Na levi in desni železnih vrat so stali na puške vpri strelci, ki so na Albertovo po-velje zapustili smrtno sobo.



V SPOMIN

TRETE OBLETNICE SMRTI NAŠE
PRERANO UMIRE SESTRE IN
MATERE

ROSE MERTEL

ki je za vedno zatisnila svoje dobre oči
29. julija 1940.

Mama naša, sestra mila,
več ne čuje Tvoj se glas;
tri že leta bridke tuge,
kar si zapustila nas.

Snivaj zdaj Ti sanje sladke,
v zemlji tuj, v Bogu tam!
Da se vidimo v nebesih,
sprosi milost božjo nam.

Žalujoci ostali:

SESTRA JOSEPHINE,
SIN in HČERKA
Cleveland, O., 29. julija 1943.

Svetovalci so prišli vsi iz dvora-ne doli, toda nihče si ni upal nagovoriti nekdanjega trinoga, in tudi obup mu je seval iz oči. Hendel je rekel svoji ženi: "Ne izgubljal besedi in ne prosil me; nečloveški ni bil nihče drugi z mojim otrokom kakor jaz sam; moral sem — toda moje življenje je proč. — Tam notri!" — pokazal je na železna vrata — "leži moj edini sin, sin moje edine ljubezni in umira" — na-slonil je glavo na težka železna vrata, in divji vzdih, kakor vzdih od smrti zadetega tura se mu je izvil iz orjaških prsi.

V molčeči kako klet hladni sobi je Albert umirajočemu dal svoj duhovniški blagoslov in ga je vprašal: "Katerih grehov se obtožiš, Henrik Hendel? — Pomni, da si zapadel smrti, in ka-mor pade drevo, tam obleži." Del set božjih zapovedi si bil dol-žan izpolnovati tudi takrat, ko si bil še krivoverec; katere si torej prelomil?"

Da bi bolje razumel umirajo-čega, se je spustil predenj na kolena, dejal mu je svojo trdo roko pod glavo, ki jo je nekoli-ko držal kvišku. Kri, ki je za-stala pod gostimi, črnimi lasmi, je začela znova teči; da bi usta-vil kri, je duhovnik pritisnil na rano konec svojega plašča.

"Morilec sem, kakor veste!" je rekel umirajoči; iz njegovega glasu je zvenela taka žalost, da je celo svetemu možu zatre-petalo svetu odmrlo srce. "Umoril sem najljubeznivejšo in najlepšo devico, kar jih je na svetu!"

Albert je rekel: "Da, vem, da si to storil; zato si bil obso-jen na smrt. Vidim, kako ti je žal. Imaš li še druge grehe?" Mož na krvavi postelji je s svojimi temnimi očmi, ki so po-stajale vedno večje, strmel kviš-ku in je tiho, kakor bi govoril nekemu, ki je zgoraj nad njim, rekel:

"Tako hudo sem mislil o njej ... o njej, ki je bila tako či-sta — in preden sem ji ... — stresel ga je jok, ki mu je iz vseh ran nagnal kri — "prebo-del ubogo ... srce ... sem jo ... psoval ... z vlačugo."

"Bil si slep in zaslepljen," je počasi rekel menih; hotela se ga je polotiti sveta jeza, toda ljubezen do neumrjajočih duš jo je potisnila k tlom. "In Henrik, ne smeš se tako razburjati, si-cer ti bo ušlo življenje, še pre-den pride Zveličar k tebi. Kaj imaš še odprej? Si bil napuh-njen? prevzet? jezljen in ma-ščevalen? Li nisi hotel umoriti nekoga, ki je bil duhovnik? Mi-slim, da sem tudi čul, da si ho-tel, preden so te ujeli, sam na-praviti konec svojemu grešne-mu življenju, veš, to je velik greh. — Potem, si li lahkomi-selno ranil sveto čistost v mi-slih, željah, besedah ali de-ja-njih, ali pa si jo celo izgubil? Povej mi, bodi odkritosrčen, ni-česar mi ne prikrij, ker smrt je blizu."

Umirajoči je rekel:

"Kar ste najprej rekli, vse to sem bil, dokler ... nisem spo-znal Štefke ... Ona mi je ... večkrat povedala moje napake ... in potem sem poskušal ... poboljšati se. Hotel sem ... vas umoriti ... pa ona je to za-branila. Sebe sem hotel umo-riti po storjenem činu ... pa ona ni pustila. To, kar ste pa nazadnje rekli ... nisem bil."

Njegov pojemajoči glas je jel čudovito zveneti, kakor globo-ka harfa, in iz njegovih od smr-ti zasenčenih oči je nezavestno odsevala ohranjena nedolžnost.

"Saj sem vendar ... ljubil Štefano ... ki je bila tako či-sta ... kakor vaša Mati božja. Ali bi jo bil ... smel ljubiti ... kot nihčevrednej?"

Albertovo srce je strmel in se je veselilo.

Brez zakramenta, brez molit-ve je krivoverski fant ostal čist — Sam pravi, zakaj. Ker je ljubil Štefano, ki je bila tako či-sta. O čudovita reč! Štefana mu je bila torej to, kar so dru-gim milosti sv. Cerkve.

Toda Albert ni pokazal svo-jega veselja, ni njegova nava-da, hvaliti izpovedance, tudi Štefane ni nikdar hvalil.

"Prav je," je kratko rekel, "da nisi napravil nedolžnosti; toda o svoji — kakor praviš — ljubezni ne smeš več govoriti, ker stojiš pred vrati večnosti."

Telo umirajočega je na lah-no pretresla bolečina.

"Da," je počasi rekel, "prav imate ... odkar sem izvršil zlo-čin ... ne smem reči ... da sem jo ljubil ... To je sa-mota in zasmeh ... v mojih ustih ... zato bom ... molčal."

Ko je to z bolečino govoril, je v hipu čutil menih, kako ve-lika je bila moč njegove lju-bezni, še je živela, četudi se je telo že zvijalo v objemu smrti, prišla je od Boga, ne pa iz tem-nih brezdnov hudobnega duha.

"Henrik," je rekel mileje, ka-kor je govoril po navadi, "prav rad verjamem, da si jo ljubil, kljub zločinu, ki ga obžaluješ. Toda, to je, kar ti hočem reči: Stojiš pred vrati večnosti in mora biti tvoja ljubezen samo v Boga. Nič več ne sme posvet-na ljubezen napolnjevati tvo-jega srca." Globlje se je sklo-nil k umirajočemu spokorniku ki je nepremično ležal in nemo, bolešno vprašujoč obračal pro-ti njemu svoje temne, umirajo-če oči.

"V nebesih namreč, kjer se-daj biva Štefan, nevesta Kri-stusova, in pred Jagnjetom prepeva svoje pesmi, ni možit-ve in ženitve. Toda mesto smrtne cvete tam večna, božja ljubezen. Tam boš v Kristusu ljubil Štefano kot svojo sestro, ona pa te bo v Kristusu ljubila kot svojega brata."

Molče je ležal Henrik. Toda zdelo se je, da so mu menihove besede dale mir. In tako je tu-di bilo. Sladko resne podobe

DEKLETA IN ŽENE

Ali veste, da si boste prihranili

precej denarja, če si naročite

fini FUR-COAT ali STERLING

suknjo iz čisto volnenega blaga,

naravnost iz tovarne

SEDAJ NA WILL-CALL

Ne odlašajte, samo me pokličite,

da vas peljem v TOVARNO

na mojo odgovornost, če kupi-

te ali ne. Vam se priporočam:

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd. ENdicott 3426

(June 24; July 1, 8, 15, 22, 29;

Aug. 5, 12, 19, 26)

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave

ENdicott 9359

6% pivo, vino, žganje in dober prikri

zek. Se priporočamo za obisk

Odperto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEnderson 9231

Se priporoča za popravila in bar-

vanje vašega avtomobila. Delo točno

in dobro

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo,

da bo kot nov

Popravljamo body in fenderje.

Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEO

Glenville 9830

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

IVanhoe 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-

NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

so se mu porajale v ugasajoči duši. Sestra v Kristusu! Po-zdravila ga bo, smel bo poslu-šati njeno petje in občudovati njeno zmagoslavno krasoto, če-prav je bil ubog morilec, obte-žen z njeno krvjo in od vseh proklet na zemlji. Potem ga je jel tresti mraz, in hitro bli-žajočo se smrt mu je popačila obraz. Albert mu je dal sveto odvezo in je zelo glasno zakli-cal: "Li še ni tu duhovnika z zakramentom?" — v istem trenutku ga je videl, namreč pa-trada Melhiorja iz Garstena, pri-hajati čez mestni trg.

Glasno je zavpil skozi okno: "Hitro! Hitro!" Tedaj je slišal zunaj glas z največjo silo bolesti zakričati: "Ne vi, ne kdo drugi ampak njegov oče."

In železna vrata so odskočila in sodnik, blede kakor prt, je stopil noter; ob roki je vodil jokajoče dete. Za njim so udr-li strelci v sobo. Hendel je sto-pil k ležišču, na katerem je z zaprtimi očmi, ki jih je že za-znamovala smrt, ležal njegov sin. Medtem ko je menih z mir-nim glasom iz svoje knjige mol-il molitve za umirajočega, je gla-sno zaklical Hendel, raztrgan od strašne bolesti: "Moj otrok, ti greš, li naj nikoli več ne vi-dim tvojih oči, tukaj sem, tvoj oče in tvoj morilec."

Se enkrat je umirajoči odprl svoje oči, in oče je videl njih neoskrunjeni boleštni lesk. Vo-ščena roka, roka, ki jo je mo-ral oče kakor glavo predati me-ču, se je odprla in nekoliko dvi-gnila, in kakor človek, ki se utaplja, prime za rešilno sidro.

tako prime grešni oče za to ro-ko, pritiska jo na svoje srce in na svoja usta ter je ne izpusti niti sedaj, ko je duhovnik z Najsvetejšim stopil v sobo. Vsi strelci so padli na kolena, Al-bert je sklonil svoje koleno, in Hendelova mala hčerkica, ki je ihtel nežno pritiskala svojo glavicico h krvavi bratovi glavi, je počenila, ker je vse klečalo. Samo Hendel je stal pokonci, ker on ne veruje v ta zakra-ment in v to vero, toda na tem črnem obrazu ni več zasmeha in sovraštva, saj njegov muče-niški sin spoznava to vero.

Tuji duhovnik je izročil Al-bertu ciborij in mu je zašepe-tal: Kelih je bil dobro shran-jen, svete podobe so neizpre-menjene." Albert je odkril ci-borij, vzel ven sveto hostijo, po-kazal jo je bolniku in je rekel: Glej, Jagnje božje, prav tako, kakor takrat, ko je v stolpu umiral kužni mož in mu je po-božna Štefana prinesla Telo Gospodovo.

Ko je Albert polagal Telo Gospodovo na Henrikove ustne, je mislil na črni, skoraj peklen-ski obraz pasavskega roparja. Ta obraz tukaj pa je bil kakor snežnobela slonova kost in je imel lepoto angela. In oni sa-tan, pasavski ropar, se je v mi-ru blaženo ločil po Štefani; ta morilec pa se kot svet spokor-nik poslavlja po Štefani.

Na mestnem trgu se je dvig-nil vihar govorjenja in povpra-ševanja, saj je že vedelo vse mesto, da je Henrik Hendel go-ri v mestni hiši prejel katoliško sveto popotnico in da katoliško

umira. Albert je vrnil Melhior-ju kelih, stopil je k zamrežene-mu oknu, h kateremu se je ti-ščalo toliko radovednih obra-zov, ter je spustil doli zaveso, da ne bi nikdo pasel radoved-nosti nad zadnjo bolečino in nad smrtnim bojem Henrika Hendelna.

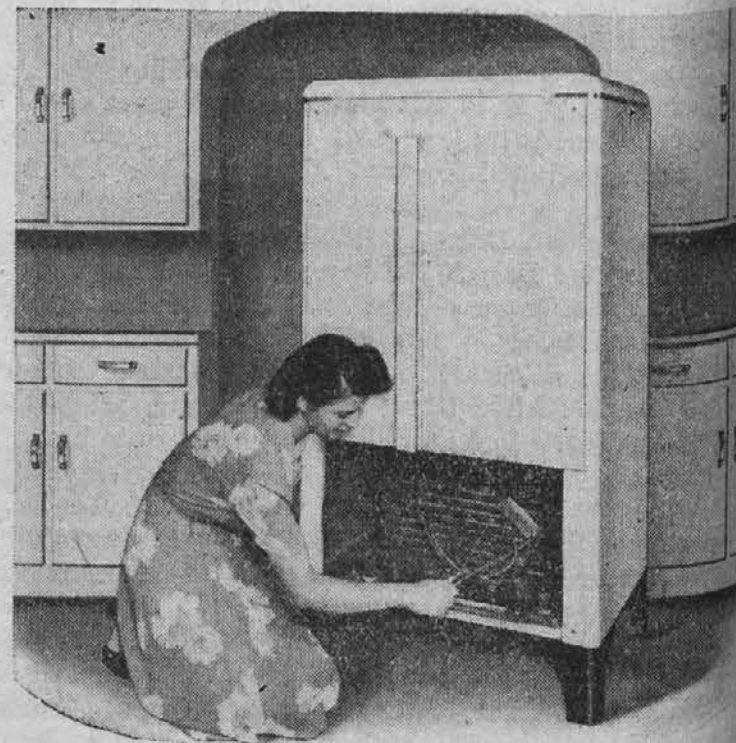
Menih je nanovo odprl ob-rednik in bral:

"V Gospodu Kristu ljubljeni, ker je ta naš tukaj pričujoči brat po prejetem zakramentu svete pokore postal tudi dele-žen Gospodovega telesa in krvi, molimo skupno za njegovo du-šo, da bo popolnoma združena z Bogom."

Albert je po teh besedah pre-kinil, ker je slišal umirajočega

tiho šepetati: Sveta Štefa-nu! Zapri je obrednik in je po-šal. In v globoki tihoti, ki jo mo-tilo samo ihtenje Rudolfa in težko očetovo hropenje, je bilo zopet slišati umirajo-čega glas: "Sveta Štefana, nevesta Kristusova, prosti zame ... grešnika."

Oči umirajočega so post-ale nadčloveško velike in so se o-nile kvišku, kakor bi gledale krasno prikazen. Zganil se je kakor bi se hotel dvigniti s je-ga s krvjo napojenega le-šča, da bi pozdravil nekoga, ga ni videl nihče drugi ka-ko le on. Nato so mu modre ce-lege na čelo, počasi se gajoče prsi so se ustavile, je ugasnila v njegovih očeh.



Morda niste nikdar vedeli o tem malem opravilu pa je zelo važno

Ta hišna gospodinja čisti spodnji prostor lede-nice.

S tem, da ni prahu in nesnage v spodnjem delu električna ledenica boljše obratuje, istočasno pa hrani na elektriki in tudi motor se ne obrabi.

Lahko vidite, da rabi ščetko, da osnaži "coile." Lahko se jih osnaži tudi z električnim ali ročnim čistilcem.

Da pridete do spodnjega prostora ledenice, naj vam jo kak moški odmakne od stene. Delo ne bo vzelo dolgo ter bo pomagalo vaši električni lede-nici, da vam bo varčevala na jedilih, času, delu, zdravju in denarju.

Drugi nasveti, kako je treba skrbeti za ledenico

1. Odstranite ivje večkrat. Naj ne bo ivje debelejšje kot 1/2 palca.

2. Naj bo kabinet čist. Omičite ga zunaj z mlačno vodo in milnico. Znotraj pa s toplo vodo in pecivno sodo.

3. Ne prenapolnite. Ne denite vročih jedil vanjo. Ne de-vajte notri jedil, ki ne potrebujejo zamrznevanja. Ne imajte vrat odprtih dlje kot je potrebno.

4. Preglejte gasket pri vratih, kljuko in tečaje. Ako je gas-ket suh in trd, ga nadomestite. Ako so ključavnica ali te-čaji zrahljani, pritrdite jih. Prepričajte se, če je stik varno den v outlet.

5. Namažite. Ako ima vaša ledenica odprt tip mehaniz-ma, je potrebna večkrat mazati, da bo tekla gladko in se ne bo obrabila.

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND



Angleški kralj Jurij, ki je pred kratkim obiskal Sever-no Afriko, si je tam tudi ogledal nemški tank znan pod ime-m "Nazi Mark VI Tiger." Tigru so precej dobro zna- rep predno so ga spravili iz Severne Afrike.